

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՌՕՐԵԱՅ ԱՆԿԱՆ ՀԱՅԱԹԵՂԻՊ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ

ليبانان جريدة ارمينية حرة
LIPANAN
JOURNAL ARMÉNIEN
BI-HEBDOMADAIRE

ՀԱՍԹԻ
RUE MAARAD BEYROUTH
(R. Libanaise)

Directeur-Propriétaire J. ADJEMIAN

ԳՆԵՏԻՔ ՄԻԱՅՆ
ՋԵԼԵՊԻ ԵՂԲԵՐՑ
Պիսիկի եւ մագարոնի զործարանին
արտադրութիւնները

Բ Ա Ճ Ն Ե Գ Ի Ն
Տարեկան Կեցամահայ
Սուրիա 350 ս. դ. Սուրիա 200 ս. դ.
Արտահմ. 100 ֆր. Արտահմ. 70 ֆր.

Ձեռագիրներ եւ չեն վերադարձուիր

Կրթութեան եւ դաստիարակութեան Վսեմ մայատակը ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՌԻՍՈՒՑՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՐԸ

Կեանքի եւ աշխարհի մէջ, ամենա-
նուիրական եւ բարձր արժէք ներկա-
յաց ողներու կարեւորագոյններէն է՝
կրթութիւնն եւ դաստիարակութիւնը:
Արժէքներ, որոնց մասին քաղաքա-
կիրքն եւ ոչ քաղաքակիրքը, բոլոր
մարդկային ընկերութիւնները՝ ունին
իրենց մտածելակերպն ու գործելա-
կերպը, առաւել կամ նուազ համեմա-
տութիւններով:

Մարդիկ քաղաքակրթական ինչ
աստիճանի ալ հասած ըլլան, ընկե-
րային ինչ արժէք ալ ներկայացնեն,
ինչպիսի սկզբունքի եւ ըմբռնումի ալ
ժառանգեն՝ դաստիարակութեան եւ
կրթութեան գլխաւոր նպատակի շուրջ
կրնան հետեւեալ հասկացողութիւնը
ունենալ թէ՛ անոնց նպատակն է աշ-
խատիլ վաղուան հասարակութիւնը
կազմելու՝ կոչուած մանուկին ջանալ
սալ այնպիսի արժէք, որ ցաւաւորա-
բար զինքն օգտագործելու կեանքն ու մի-
ջնայալը հասկնալ, գտնել օգտակարն
ու վնասակարը, անոնցմէ օգտուելու
կամ վնասուելու մասին գաղափա-
րութիւն, եւ իր անհատական խառնուած-
քին՝ կարողութեան մեծած չափով օգ-
տուել ընկերային յառաջդիմու-
թեան:

Այս բնորոշիչ բացատրութիւնը,
ինչպէս իշխուեցաւ, ընդհանուր է, եւ
հիմնական:

Ուրեմն՝ կրթութեան եւ դաստիա-
րակութեան արմատական նպատակը
այս է, եւ վերջ ալնարկուած մանու-
կը հրաւիրուած է, որպէս ծառայել ունէ
մէկ հաւաքականութեան մէջ, ըստ
այդ ընկերութեան պահանջին, պայ-
մաններուն, կրօնական եւ ընկերային
հաստատման:

Անա այսպիսի բարձր եւ վսեմա-
գոյն նպատակի մը իրագործման՝ օր-
րանները կը հանդիսանան ընտանի-
քէն յետոյ դպրոցները եւ ծնողքէն
վերջ՝ կրթութեան եւ դաստիարակու-
թեան մշակները, ուսուցիչները:

Նոր սերունդը, իր շրջապատի պա-
հանջին համաձայն, վաղուան նոր, օգ-
տակար մարդ մը դարձնելը քաղա-
քակրթական ստորնագոյն աստիճա-
նի սանտիմանտին վրայ գտնուող
մարդու մը համար իսկ՝ անհրաժեշտ
պէտք մըն է: Եւ բան մը որ պէտքէն
կը ծնի՝ ապրելու եւ զարգանալու ի-
րաւունք ստացած կ'ըլլայ:

Կ'ընդունինք թէ՛ տոյ մարդկայ-
նական նպատակի իրագործման ծա-
ռայող միջոցներու եւ մեթոտներու
տարբերութիւնները բազմազան են:
Ամէն անհատ եւ ընկերութիւն՝ իր յար-
մար տեսած ձեւով, կուգէ այդ նպա-
տակին ծառայել:

Մարդը, որպէս ընկերական էակ
ընականորէն կը սիրէ եւ կը յարգէ
այն՝ որ իրեն օգտակարութիւն մը
կուենայ: Քիչ մըն ալ առաջ երթա-
լով, ի վիճակի ենք հաստատելու որ,
այս վերաբերմունքը բանական էակէն՝
մարդէն զատ, տրուած է նաեւ բնազ-
դօրէն կառավարող կենդանական զը-
րեթէ բոլոր տիպի ուժերուն:

Այո՛, կենդանին իսկ կը հասկնայ:
Օգնող եւ վնասողը կը գնահատէ: Կ'ըն-
տեանայ (սէր կ'ունենայ) անոր՝ որ
իրեն կ'օգնէ:

Դիտակցուած, զգացուած, յար-
գանքն ու սիրոյ երախտագիտական
լափը՝ համեմատական կըլլայ ան-
շուշտ՝ օգտակար ըլլալու տեսակէտով
տարուած աշխատանքին: Անոր հա-
մար է որ կարելիութիւններով յառա-
ջ կ'ընէ նոր սերունդը՝ քաղաքակր-
թական:

Լու կարողութիւններով օժտող դըպ-
րոցն ու ուսուցիչը յարգանքի արժա-
նի կը նկատուին ամենուրեք:

Ձինաստանը, որուն համար կըսեն
թէ՛ ներկայ քաղաքակրթութեան բա-
րիքներէն զրկուած ու զատուած է
պատմական իր պարիսպներով, ան
նոյնիսկ, երբ յարգանքի արժանի
մարդ կը ճանչնայ:

Ա. Կայսրը,
Բ. Մնոգրը
Գ. Ուսուցիչը

Ձինացիին համար, իր հաւատա-
լիքէն դուրս, յարգանքի արժանի նը-
կատածներէն՝ ինչպէս կը տեսնենք՝
Գրդը ուսուցիչն է:

Իսկ քաղաքակրթական բարձրա-
գոյն աստիճանին վրայ գտնուող եր-
կիրներու մէջ՝ Ուսուցիչը ոչ միայն
որոշ յարգանքի կ'արժանանայ, այլ
եւ ապահովուած կ'ըլլայ անոր կենսի-
քը, ներկայի պատենդութիւններով առ-
ջուն եւ ապագայի ապահովութիւն-
ներով օժտուած՝ զօրավիզ:

Մենք հայերս, յաճախ ինքզինք-
նիս կըն երկայացնենք լուսաւորեալ
ազգերէն մին: Մեր նպատակը ժխտել
չէ՛ այդ ճշմարտութիւնը: Մակայն կը
փափաքենք որ մեր այդ արժէքին
սեւ շուք տուող կարգ մը երեւոյթ-
ներն ու դէպքերը չի կրկնուին: Անոնց
շարքին կը պատկանին մեր այն թերի
վերաբերմունքը, կրթ. պտղոտնէլու-
թեան հանդէպ՝ զոր դատապարտե-
լի անտարբերութեամբ մը կը շարու-
նակուի մինչեւ այսօր (բացառու-
թիւնը՝ յարգելի է եւ որը տեսնուի
Մայր Հայրենիքին մէջ):

Եւ այս պարագան է որ դառնու-
թեամբ լեցուող կրթ. մշակներու ընտ-
րանին՝ Տիկ. Սիպիլին ըսել տուած
է՝ կեանքիս մէջ երջանկութեան պահ
մը եթէ ունեցաւ, եթէ ուսուցչունի մը
ըլլալու համար գոհունակութիւն եւ
հպարտութիւն մը զգացի, այս եղա-
յան ահեմը՝ երբ Կովկասահայ մը հա-
ւաւոյթի մը մէջ, իմացած ըլլալով թէ՛
ուսուցչունի մըն եւ, ինքի ուղղուե-
ցաւ երկիւղածութեամբ, գլխաւրդ
ձեռքին, եւ ձեռքս համբուրեց...: Մեծ
վարձատրութիւն մը, բայց եղակի մը-
նալու կոչուած:

Իրապէ՛ս, միայն պարագայ մը՝ որ
կենսի մը կ'արժէ, նիւթ. զրկանքնե-
րը ապրող հայ ուսուցչին համար:

Եկէք մտնենք, սիրելի ընկերոջ, **Ս. Մ. Սեֆէրեան**
քեզի հետ, գաղթահայ ցաւոտ իրա-
կանութեան, ցոյց տալու այն ու-
րբեգութիւնը՝ որուն մասնունած է մեր
կրթ. անկերպարան կենսիքն եւ այն
կենդանի խաչելութիւնը՝ որով կը
յարչարուին հայ մանուկը, օգտակար
հայ մարդ մը պատրաստելու պաշ-
տօնը ունեցող կրթ. երկս. պաշտօ-
նէութիւնը:

Մ. Մ. Սեֆէրեան
ԳԻՏՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԹՐԴ
ՀԱՄԱԳՈՒՄՐԱՐԸ

Բնագիտութեան, դեղագիտութեան եւ
բնալուծագիտութեան կովկասեան Թուր-
համագումարը, Հայաստանի հրաւե-
րով, յառաջիկայ Հոկտեմբեր 10-ին
պի.ի գումարուի Երեւանի մէջ: Անց-
եալ տարի վերոյիշեալ համաժողովը
գումարուած էր Ռուսոյի մէջ:

Համագումարին պիտի մասնակ-
ցին Խ. Միտրեան ակադեմիկոս Բիւ-
կու եւ Բնագիտութեան, ինչպէս փրօ-
ֆ. Օրփիլի, ակադեմիկոս Պալապիսի,
փրօֆ. Վ. Օրփիլի եւ ուրիշներ:

ՍՈՒՐԻՈՑ ՀԱՅՍՏԳԻ
Երեսփոխան եւ Եւրոպ. Նախարար Ն. Վսեմ. ՀԱՆՐԻ ՊԵՅ ՀԻՆՏԻԻ
մեծ պատիւներով Հայկ. հասած է:
(Թղթկցը կարդալ Բ. Ե. Գ. Սիւնակ)

ՄԱՏՈՒՑՈՒՄ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ Տ. Տ. ԽՈՐԷՆԱ. ԿԱԹՈՂԻ ԿՈՆԴԱԿՆԻՆ՝ ԱՌ ԻՐԱՔԻ ՎԵՂ. ՂԱԶԻ ԹԱԿԱՌՈՐ

(Սեփ. քղաքակրթութիւն «Արեւ»-ի)

Ամսոյս 21-ի շաբաթ առաւօտ ժամը 11-ին Արքեպիսկոպոս Ներկայացաւ
իրաքի Հայոց առաջնորդ Տ. Ռուբին Եպիսկ. Մանասեան. ընկերակցութեամբ
ազգային երեսփոխան Պ. Պ. Արքեպ. Ս. Յովհաննէսեանի եւ Տիգրան Գու-
յումեանի, անձամբ յանձնելու համար Վեհ. Ղազի Ա. Թագաւորին Ամենայն
Հայոց Տ. Տ. Խորէն Ա. Կաթողիկոսի կողմէ հասած կոնդակը, որով Ն. Ս.
Օմեթիւնը կը յայտնէր ցաւակցութիւն երբեակալիշատակ Ֆէյսալ Ա. Թագա-
ւորի մահուան եւ միաժամանակ շնորհաւորութիւններ՝ Ղազի առաջին Թա-
գաւորի գահակալութեան առթիւ:

Կոնդակը ամբողջութեամբ երկար եւ խնամեալ աշխատանքով պատ-
րաստուած ձեւերի գործ է, զօգարուած է մանրակարգական արուեստի հայ-
կական եւ արաբական ոճով եւ գոյնգոյն ծաղկանկարներով զարդարուած է,
բովանդակութիւնը ոսկիքով արծաթով իսկ ալ զարդարանքները հին ձեւերով
Աւետարաններէ վերցուած, բովանդակութիւնը ոսկեգործի ոճով երկաթագիր
տառերով է, հին ձեւագիր Աւետարաններու նմանողութեամբ, գործ է Հա-
յաստանի մանրակարգութիւն արուեստի մասնագէտ-նկարիչ Տարագրոսի,
որու ստորագրութիւնը զարդասիւնի ներքեւ նկատուի է. «Տարագրոս, Երեւան
1934»:

Առաջնորդ Սրբազանը իր հետեւողներով նախապէս պալատական
արարողակարգով Թահիթի պէկ էլ Գառնիի մօտ պատուասիրուելէ յետոյ ներկա-
յացած են Ն. Արքեպիսկոպոս Մեծօմեթի Ղազի Ա. Թագաւորին:

Վեհ. Թագաւորը, ընդառաջելով մինչեւ ընդունելութեան դարձիւնի
դուռը սեղմեց Առաջնորդ Սրբազանին ձեռքը եւ ժպտալիս առաջնորդէ մինչեւ
իր գահոյքի մօտ, ուր Առաջնորդ Սրբազանը խօսք անելով ըսաւ. «Պատիւ
ունին ներկայացնելու Ձեր Արքեպիսկոպոս Մեծօմեթիան, Ն. Ս. Օմեթիւն Ամենայն
Հայոց Կաթողիկոսի կոնդակը եւ յարգանքները, սրտագին բարեմաղթելով
Ձեր Վեհափառութեան արեւշատութիւն, յաջողութիւն եւ բարօրութիւն»:

Վեհ. Թագաւորը շատ սիրալիւր ու ժպտալիս ընդունելով կոնդակը յա-
րեց անմիջապէս թէ՛ նոյն սրտագին բարեմաղթութիւններն ունի Ն. Ս. Օմեթ-
իւն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի համար: Ապա, ներկայից հրամցուց
նստելու: Իսկ Առաջնորդ Տ. Ռուբինը իր գահոյքի կից բազմութեամբ:
Մտաբերութեամբ Ն. Սրբազանութեան որքան առեւելի է վեր իրաք գտնուելու
մասին, ինչպէս նաեւ իրաքի մէջ ապրող հայ ժողովուրդի կենսիքը: Ուրախ
եղաւ իմանալով Առաջնորդ Սրբազանին, որ Պաղատաւոր այլեւս իրեն համար
երկրորդ հայրենիք մը եղած է, ուր իր եկած օրէն վայելած է համակրութիւն
եւ բարեացակամ լայն աջակցութիւն առ հասարակ Պաղատաւոր բոլոր բարձր
աստիճան պաշտօնատարներն եւ նամանաւառ երջանկալիշատակ Ֆէյսալ
Թագաւորին: Գալով գաղութին հայ ժողովուրդին, անիկա միշտ վայելած է
իրաքի բարեխնամ կառավարութեան լայն հովանաւորութիւնն ու բարիքները:

Վեհափառ Թագաւորը ուրախ տրամադրութեամբ ժպտեց յայտնի. —
«Կը վստահեմք Ձեր Գերապատուութիւնը որ իմ կողմէ եւս պիտի
գտնուի ճշմարիտ համակրութիւնն ու աջակցութիւնը: Ինչպէս իմ հօ-
ծաւանակ Գոյնակա եւ իմ օրով միտք բաց եմ իմ դուռները ձեր առաջ եւ կը
խնդրեմ որ չզլանաւ ձեր այցելութիւնները»:

(Տար. Բ. Ե. Գ. Սիւնակ)

ՀԱՅԱԿԵՐ ԹԱԼԵԱՐԸ ԱՐԴԱՐԱՑՆՈՂ ՃԱՐՏԱՐ ՓԱՏԱՐԱՆՆԵՐԸ

Եղբարադր Դուրեան Արք. ի սպան
նութենէն ի վեր՝ դաշնակ մամուլը
բողածածուկ յաճախ տարածեց սա-
պատմաբանութիւնը թէ՛ «Սուլ Ե-
լեմսէ»-ի, եօթիւրեակէ մի: Անշուշտ
սպաննողը եթէ մեղաւոր չըլլար՝ չէր
մեռնէր: Ահա այսպէս մեղաւոր չըլ-
լար՝ չէր մեռնէր: Ահա այսպէս կը
տրամաբանեն եւթադանի փիլիսո-
փայութեան դպրոցին մէջ: Թալէաթ
եւ իր խուժուած վոնմակը այդ դըպ-
րոցին կը պատկանին: Եւ հիմա հա-
յաստան մէկն ալ կըրթայ այդ իմաս-
տասիրական (դիակասիրական) դըպ-
րոցին միանայ:

Հայկ. ջարդերու մասին՝ լոյս ձէլմա
Պրայսի, Լէփսիւսի, Մարկընթալի եւ
շատ մը ուրիշներու, հայ կամ օտար,
հաւաքած փաստաթղթերը պարապ
տեղ են հաւաքել: Ի՞նչ հարկ այդքան
նեղութիւն կրելու, եւ որպէս թէ՛
արդարութիւն մը պաշտպանելու: Այդ
որքան ժամապահառութիւն, որքան
նեղութիւն... Մինչդեռ խնդիրը շատ
պարզ է, 2 անգամ 2-ի չափ:

«Մեղաւոր» սպաննուողն է...
Այսպէս կ'արդարացնէ մարտական
ներու պապանծելիք «Ինտելլեկտուալ»
թուրք ջարդարարները եւ անոնց պետ
«Երկեր» Թալէաթը, որ նոյնիսկ Վարդ
գէտն ալ սպաննել տուաւ:

Մեղաւոր էինք դո՛ւր Վարդաշահ,
Տաղաւարեան, Գէլէկեան, Զինանկա-
նան, եւ բոլոր խողխողուած, խոշտան-
գուած ու անպատուած նահատակ
Հայեր, այր, կին, աղջիկ, տղայ, մա-
նուկ, երեխայ, կոնքական, գործիչ,
ուսուցիչ, երկրագործ, արհեստաւոր,
առեւտրական, աշխատաւորներ, այո՛,
դուք բոլոր «մեղաւորներ» էիք, քա-
նի որ սպաննուեցաք: Ոչ Թալէաթ-
ները յանցաւոր չէին, «անմեղ» էին
հայ ջարդարար ինչկերները, Պ. Շա-
քիրները, Չէքիրները, իրենց անդր
զազանային եւ գերբնաւային վոն-
մակը: Անոնք «անմեղ» են եղեր, «ան-
մեղ»...:

Վկայ կուգէք, Ձեր արիւնակից
(բայց անոնք իրենց «ցեղակից» նոր
քաղաքակրթութեամբ՝ կոնդակին թէ՛ հայ
ցեղը ցեղային երկու բաժանում ու-
նի, դաշնակցական հայը եւ ոչ հա-
րազանքը, Չէքիրները, իրենց անդր
զազանային եւ գերբնաւային վոն-
մակը: Անոնք «անմեղ» են եղեր, «ան-
մեղ»...:

Ի՞նչպէս հաշտեցնել այս փիլիսո-
փայութիւնը՝ Ֆրանս. յեղափոխու-
թեան սկզբունքներուն, մարդկային
իրաւունքներուն, Գիտտեսական, ըն-
կերակցական բարոյականին, խղճին,
սիրոյ եւ արդարութեան, ճշմարտու-
թեանց, եւ ինչո՞ւ չէ դաշնակցութեան
ծալուած ծրագրին հետ:

Այս հարցումին պատասխանը ան-
շուշտ պիտի տան Նաւասարդեան-
ները, Եւսաւրները, Արշալուսները,
Շանթերը, Սիրունները, մինչեւ իսկ
Գուրուշեանն ու Պալանները...

Ոմանք կը պնդեն թէ՛ ասոնք ան-
կարող են ատոր պատասխանելու,
միայն Վարդաշահն ու Արարիկեանը
կրնային այդ հանդիպել լուծել, բայց
աւա՞ղ, անոնք ալ հազիւ բերան բա-
ցած՝ լռեցին... անշուշտ երբեքադր
Դուրեանի ոգին զարնուելով...:

Ո՞ր դաշնակցական զանգուած,
մարդկային ու հայկական մարդը
զգացունեմբող կը զանգուածեն եւ ի-
նչ...

(Տար. Բ. Ե. Գ. Սիւնակ)

Մարաշ— Չուգուր Օպացի Փամ-
պլզը Շիբրիւյին տղան Յովհաննէսը:
Մօր անունը Մարիամ, բրդոյ անունը
Լուծֆիա եւ մէկ մօրաբույն անունը
Նուրիցա չարմանուսան:

Մանրամասնելու համար ըսենք:
Ֆէրիտէ Վարդանեան, Սէրայ ասլը
Թաղէ, կը պիտո՞ւն Անճմիշ Թաղէ
Դոյնասլի Մօրաբուին տղան, ասնու-
րագործ Յովհաննէսը, որուն երկրորդ
մօր անունը Եղիսաբէթ՝ իսկ բոլորի-
նոր մէկուն անունը Ջարուհի է, Սէ-
ֆերիշ Թաղէ:

Քնիկ Կեսարացի Արմենակ Շալ-
եան իր եղբայրները Գէորգ եւ Ստե-
փան Շալեանները:
1920ին Տաճարապետ զոնուած շրջա-
նին Լօս-Անձէլթսէն վերջին նամակը
ստացած էր:
Կը խնդրուի լուր ունեցողներէն
հետեւեալ հասցէին տեղեկացնել.
Armenak Chaldjian
Cordonnier
Souk Mair Djergeos No. 50
Beyrouth

Փոսթ ալիզ 485

րայ, քիւ 92 գոց Բանջարեղիմաց

Դաշնակցութեան վարիչները արդէն միշտ ալ անկարող եղած են հայու լեռնան ոգին ճաննալու, անոր քաղաքական կացութիւնը լըօրէ՛ գիտատնօր: Այդ է պատճառն ա՛ր անհար սայլածքովան որ գրեթե կ'մղէ ներկայիս խուլ ու վայրա պայքարի մը ընդդէմ չա՛յ եկեղեցու եւ չա՛յ Պետութեան եւ որ իր ղէրմտտացուցած է ողջ հայութեան խղճմտանքը այս միջոցիս:

Դաշնակցական, ցեղայնօրէնութեան պատգամաբոսները կը մատնեն նաեւ անարդար ու հակազիտական միջոցները ազգային նկարագրի՝ հիմնականօրէն ինքնապաշտպանութեան անտեսելով՝ քացաւոր նշանակութիւն մը կը փորձեն տեսնողոր ու ստուգութեան կարօտ տերեւո հոգեզանգ արտայայտութեան (Անհատաարարչութիւնը հոգեկատարորեւ ներկայացման մէջ՝ ամբողջովն կը կեդո՛ն ցեղայնական տաքանութիւնը: Ցեղակցութեան քարտիչները կը պանծացնեն՝ զոր ըրինակ՝ մարտական յատկութիւն ծիծաղելի լախազանցութեան մը հանցնելով անոր կարեւորութիւնը մ'աղոտորդին պատմութեան մէջ:

վանտեսան օրինակ, խաղաղ զինա-
դրութեան, բնառանկաւ բելիք պահ-
պանման բնագլղը, դժուարութեան
ու անպատու պայմաններու յարմար-
լու զմայելի ընդունակութիւնը, տու-
տեսական ցկունութիւնը, իր հայրեն-
կերիին ու եկեղեցիին անմեռ սէրը,
կրկնապէս այն բոլոր հոգեկան ու
մացական յայտարարները որոնք զու-
հայկական են եւ որոնցմով հայ ցեղ-
կը զանազանին ուրիշ շատ մը գեղե-
կայ
Այս բոլորը գոյութիւն չունի դա-
նակցական ցեղակրօնին համար,
հայտու մէջ միայն կը տեսնէ զարն-
կաւորող, սպաննող ու ջարդող «հե-
ր»։ Եւ այս ալ՝ ո՛չ թէ ամբողջ հե-
յութեան մէջ, այլ անոր մէկ մասի
այսինքն զաշնակցութեան, իսկ մի-
ջեւաղ, զաշնակցութեան ինչո՞ւն
նուրը զանգուածը, բառ ցեղակրօն-
իւ, ստորեւ, գարշելի եւ պի՞տը՝
Անտեսելով մահաւառէ ձայն-
տանի պիտական իրականութիւն-
ցեղակրօնութիւնը կը դառնայ հակ-
ձայնատանեան մտայնութեան ու
գեղեարմեան արտայայտութիւն-
րէն մէջ։ Ան կը արժայք թուացի-
րենքի սէրը, հպարտեմք կրօնը,

Շոգենաւեր	Ժամանում	Պէյրում	Մեկնում	Ուղեգիր	Մարտէյլ կը հասնի
Բաթրիս 2	7 Մայիս		7 Մայիս	Աղէքսանդրիա-Բիրէ	14 Մայիս
Անտրոս	21 Մայիս		21 Մայիս	Աղէքսանդրիա-Բիրէ	29 Մայիս

Շոգենաւեր	Պէյրուիթէն մեկնում	Բիրէ ժամանում	Շոգենաւեր	Բիրէ մեկնում	Նիւեօրք ժամանում
Անտրօս	10 Ապրիլ	14 Ապրիլ	Պիրօն	16 Ապրիլ	30 Ապրիլ
Բաթրիս	28 Մայիս	1 Յունիս	Պիրօն	1 Յունիս	15 Յունիս
Բաթրիս	8 Յուլիս	12 Յուլիս	Պիրօն	12 Յուլիս	26 Յուլիս
Բաթրիս	20 Օգոստոս	24 Օգոստոս	Պիրօն	24 Օգոստ.	7 Սեպտ.
Բաթրիս	30 Սեպտ.	3 Հոկտեմբ.	Պիրօն	3 Հոկտ.	18 Հոկտ.
Բաթրիս	11 Նոյեմբեր	15 Նոյեմբեր	Պիրօն	15 Նոյեմ.	29 Նոյեմբեր

Մանրամասնություններ համար դիմել ՀԻԹԻԻ ԵՂԱՆՑ Մաարաթ փողոց - Նամակատուկի թիւ 541 Պէկրութ

Khan-Tabet—Beyrouth

Հոգ. խորոզ - ՊԵՅՐՈՒԹ

մենէն ազնուականն ու առողջը մեկային քնազընդերան, եւ անոր տեսնէն ցեղային տարուած բմբուռագուրկ բովանդակութիւնէ:

Եւ ինչն է ցեղ մը, ազգ մը, ուսնց պետութեան, առանց հենիքի:

Պետութիւնը, դեռ երկար առհամար մարդկային ընկերութեամբ կազմակերպուած ձեւը կը ծալայ, կա՛յ բարոյքնին դրուածք, ըլլա՛յ լարարարական-համայնապարական մակերպութեան մէջ: Պետութեամբ, ո՛ր թէ պարունակող ցամաքաշէնիւր, ինչ որ քաղաքներէրկայ իրականութեան մէջ անխիտութիւն մըն է (նամանաւոր ժողովրդին տարազնուած վիճմէջ) այ՛ ազգութիւնը, ըստ կարեւորակարգուած պետական շաշտային մասնիկի մը մէջ: Ցեղային յաւակնութիւնները, առանց պետութեան հեղինակութեան մը՝ իսպառ առ ժէք տարրեր կը ծախ իրաւաբունէն, եւ ասիկա այն աստիճանն է, իրիտ է, որ հայութիւնը գաղութ մէջ իրաւական կոտան մը ապկերտ համար՝ կը կոխի իր ընկերակի պետութեան, կրօնական քաճակնութեան հանգամանքով:

Ազգութեան ենթակայական կանոնութիւնը կ'ամրապնդուի իր

քրեական հոդի սահմաններում մեջ փա-
զերթական անմիջական կապով հայտն
եւ չափադասվել իրեն: Եւ գաղութնե-
րը որքան ալ հոգեպէս շարժականութե
ընկան Մայր երկրին, դատաւարութե
նեւ ժամանակին ընթացքին կորսուելու,
եթէ հայրենիքի սահմաններու մէջ
անմիջական, ընկել երկրի ժողովրդին
վրայ բարդուելու կամը տկարանալ
անոնց մէջ: Ճեղակորսուել ինքը, չլքմ
բախտաբար այդ կամքն է որ կ'ուզե
թուլանայ:

Պիտի առարկին անշուշտ ցեղա-
կրօնները թէ իրենք հակառակ չեն
հայրենիքին, բայց կ'ուզեն զայն
տեսնել ազատ եւ անկախ:

Այլ բան է պահանջի բան մը
թուլթի վրայ, այլ բան՝ համաժող
ըլլալ անոր իրականութեան մէջ: Դաշ
նայցութիւնը քայքայած անկախութե
թինէ մտածելով շարունակ, ի քաց կ'
վանէ պաշտոնանկ կախումի ներկա
վիճակը, որուն մէջ կը գտնուի Հա-
յաստան. կը մերժէ հայկական պե-
տութիւնը, որքան առնէ ձեռքա-
բիւ ձեւ ունի առ:

Անմիտութիւն է սակայն, որ քաղա-
քական երկաթեայ օրէնքներու բե-
րունով, ձեռքաբիւ ձեւէ եւ որ պիտի
կազմէ տնտեսապէս ու ռազմապէս
տկար ազգային հաւաքականութեան
պետական ձեւը Թ. Քաշաճեանի անկա-

ընդհանուր ազատության համար՝ իր
 քննության ձգտումով պայմաններու ան-
 նպաստութեան հետ. ազգերը այսօր
 տիրացած են այն տարրական իմաս-
 տութեան թէ՛ լաւագոյն է քաջարձակ
 եւ անուստրական անկախութենէն զի-
 ջում մ'ընէ՛ր՝ ապահովելու համար՝ ի-
 րենց գոյութիւնը՝ զօրաւոր համադաշ-
 նակցութեան մը կողմէս: Դաշնա-
 կցութիւնը, հետեւաբար, պահանջը-
 լով անպայման քաջարձակ անկախու-
 թիւն մը, զոր իրականացնելը անկա-
 բել է, դէմ կ'երթայ հայկական պե-
 տութեան՝ իր բոլոր առումներուն մէջ:

Եւ քաջարձակ անկախութեան այդ
 պահանջը այսօր, դաշնակցութենէն
 պատճառով, յայտնաբերուած ինքե-
 ստեան մը գոհացում տալու կը ծա-
 ռայէ միայն, եւ ո՛չ աւելի: Մեր մի-
 տառը արեւելակի պատմութիւնը ի-
 վերջը արձակած է արդէն այդ մա-
 սին: Եթէ Հայաստան մաս չկազմէ
 խորհրդային համադաշնակցութեան,
 պէտք է մաս կազմէ թրքական հա-
 մադաշնակցութեան մը, որ գոյութիւն
 չունի: Խորհրդային համադաշնակցու-
 թենէն անդատուելու պարագային,
 Հայաստանի ճակատագիրը պիտի ըլ-
 լայ՝ դառնալ թրքական պետութեան
 ուղղակի մէջ մասը, ինչպէս սուլթան-
 ներու ժամանակ:

Թ. ԵԱՆՍԱՆԻԿԵԱՆ

(Երասի)

